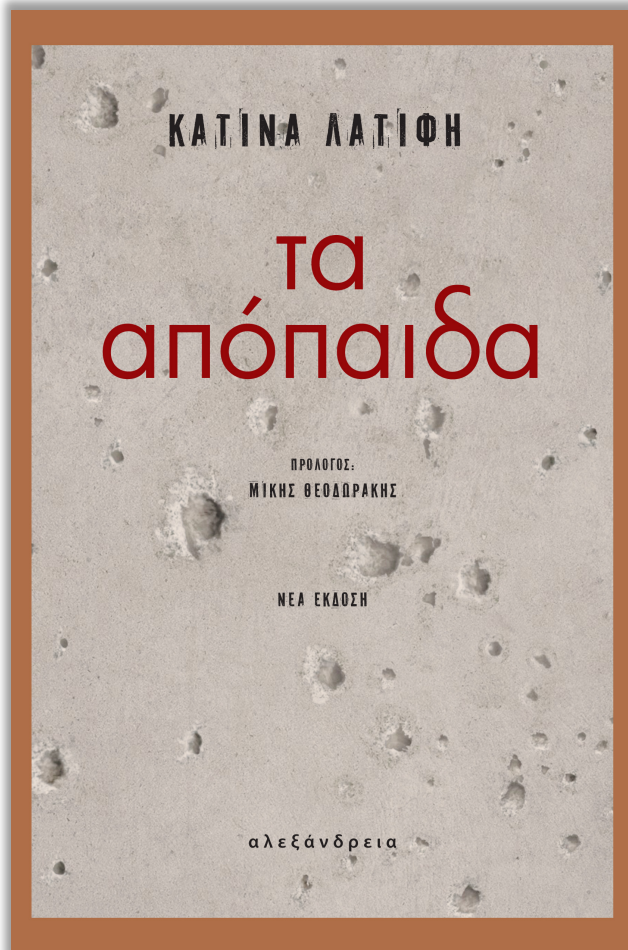

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

ΚΑΤΙΝΑ ΛΑΤΙΦΗ

Τα απόπαιδα

Νέα Έκδοση

Η 1η έκδοση κυκλοφόρησε το 1999

ISBN: 978-960-221-825-9,
σχ. 21x14, σελ. 392,
α΄ έκδοση Ιούλιος 2019,
τιμή: 16,00€ (χωρίς Φ.Π.Α)

Αυτή «φαίνεται εφτάψυχη!» λέει ο υπαξιωματικός της χωροφυλακής για τη νεαρή Κατίνα Τέντα, όταν τη συλλαμβάνουν στη γενέτειρά της, τον Αλμυρό Θεσσαλίας, το 1946, μετά από μήνες καταδίωξης και παρανομίας. Κάποιες απ' αυτές τις «εφτά ζωές», που ξετυλίχτηκαν σαν μυθιστόρημα μες στη φωτιά και το σίδερο της δεκαετίας του '40, αφηγείται αυτό το βιβλίο – ίσως η πιο συγκλονιστική αυθεντική μαρτυρία ενός αγώνα που δόθηκε στην κόψη της Ιστορίας, «στα χρόνια της θύελλας, του ηρωισμού και της ματωμένης ελπίδας».

«Ο κόσμος παρακολουθούσε όρθιος, από τους πιο γέροντες μέχρι τα μικρά παιδιά. Συνέβαινε κάτι το συγκλονιστικό ... σαν να ήταν οι άνθρωποι κλεισμένοι στο σκοτάδι και τώρα τους έβγαζαν στο φως κι ανακάλυπταν τον κόσμο. Τους μάθαιναν γράμματα, έμπαιναν σε χορωδίες, έβλεπαν θέατρο, πήγαιναν σε διαλέξεις, έλυναν μόνοι τους τις διαφορές τους, μιλούσαν με κόσμο που ήταν παλιά απλησίαστος – άγνωστα πράγματα δηλαδή γι' αυτούς. Γιατί ποιος τα ήξερε τότε αυτά στα χωριά και τις κωμοπόλεις της χώρας μας; Κι αυτό το συγκλονιστικό, το πιο βαθύ που συντελούνταν, αυτό είναι που κάνει εμάς να θεωρούμε τους εαυτούς μας τυχερούς που ζήσαμε τα χρόνια της Αντίστασης. Κι αυτό ακριβώς είναι που τρόμαξε τους Άγγλους “σερ”, τον Τσώρτσιλ, τον Κρις, τον Μάγιερ, κι έβαλαν τα δυνατά τους να μας πνίξουν.»

«Είναι απίστευτη η υπερένταση που υπάρχει λίγο πριν από τη μάχη, είναι ένα υπέρτατο τέντωμα όλων των αισθήσεων που εκφράζεται στους χτύπους της καρδιάς. Μόλις ο λεπτοδείκτης πάτησε τη συμφωνημένη ώρα και η πρώτη σφαίρα έσκισε τη σιωπή, ο ουρανός άστραψε και ταυτόχρονα άρχισαν να σφυρίζουν οι σφαίρες, να σκάνε οι όλμοι και οι χειροβομβίδες, να γίνεται η νύχτα κόκκινη μέρα. Τρέλα! Είχαμε πλησιάσει σερνάμενοι τα συρματοπλέγματα και ήταν το σημείο όπου χτυπούσαν τα πολυβόλα. Κάποιος κολλημένος στη γη προσπαθούσε να τα κόψει για να περάσουμε από κάτω. Μέσα στους κρότους, τα “αέρα!” και τις διαταγές, πάνω απ’ τα αριστερά μια φωνή: Η Βάσωωω, η Βάσωωω!» «Τι η Βάσω; Τι έπαθε η Βάσω;» Γύρισα τα μάτια μου προς τα εκεί και στην ανταύγεια μιας λάμπης την είδα: όρθια σαν σκιά, μ’ ανοιχτά τα χέρια πάνω στο συρματοπλέγμα, σαν νότα στο πεντάγραμμο! Την είχαν γαζώσει. Μα πότε κιόλας; Από το πριν έως το τώρα δεν είχαν περάσει ούτε δέκα λεπτά. Η μάχη είχε φουντώσει και η ομάδα μας προχωρούσε σερνάμενη. Ξαναγύρισα το κεφάλι, είδα ότι προσπαθούσαν μέσα στα πυρά να την πάρουν. Δεν έμαθα αν το πέτυχαν αλλά ούτε και ρώτησα, δεν ήθελα ν’ ακούσω τίποτε άλλο...»

«... Δεν είχαμε ακόμη φύγει από την έδρα της ταξιαρχίας, όταν μαύρισε ο τόπος απ’ τα βαριά σύννεφα κι άρχισε μια βροχή-πλημμύρα. Αέρας, νερό, αστραπές και βροντές, ήρθε κι η νύχτα, άρχισαν και τα κανόνια απ’ τις δύο πλευρές και νόμιζες ότι ανέβηκε επάνω ο σκοτεινός κάτω κόσμος, πως συνέβαινε κάτι το εξωπραγματικό, τόσο παν-καταστροφικό που το θεωρούσες κι ανώφελο να φυλαχτείς ... Πάνω στο φορείο ήταν ξαπλωμένη μια κοπέλα από τη Ρούμελη με μια τόση δα τρυπούλα στο κεφάλι, ακριβώς στη θέση της κορυφής. Το εσωτερικό του κεφαλιού είχε πεταχτεί έξω σαν ένα καρούμπαλο, αλλά αυτή ζούσε ... Τα θραύσματα περνούσαν ανάμεσά μας, μα όσο κι αν βιαζόμασταν, προχωρούσαμε δύσκολα μέσα στη βροχή. Κι εκείνη πάνω στο φορείο τραγουδούσε: “Απόψε θα πλαγιάσουμε σε μαλακό χορτάρι, θα δώσει και θα πάρει το γλέντι μας, παιδιά, εμπρός, μη χάνουμε καιρό κι ας μπούμε αράδα-αράδα, Ελλάδα μας, Ελλάδα, αστέρι τ’ ουρανού ...” Είχε δυνατή φωνή. Ήταν γνωστή ακριβώς απ’ αυτή τη φωνή, γιατί όταν έπαιρνε τα βράδια τον τηλεβόα αντιλαλούσαν τα βουνά ... Κοντεύαμε να φτάσουμε στο Ταμπούρι όταν άστραψε κι έλαμψε ο τόπος κι αμέσως βρόντηξε εκεί κοντά ο κεραυνός. Αυτό ήταν: με το πέσιμο του κεραυνού σίγασε κι η φωνή της. Έσβησε! Κι εμείς που ελπίζαμε κοπήκαμε, βάλαμε τα κλάματα και τα δάκρυά μας ανακατεύονταν με το νερό, όμως τρέχαμε χωρίς να σταματήσουμε, για να τη φτάσουμε στο σταθμό ...»

Σχόλια και επιστολές για την πρώτη έκδοση του βιβλίου:

«Έχεις συνειδητοποιήσει τι έχεις γράψει; Θα σ’ το πω εγώ: ένα ποίημα της ιστορίας μας.»
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΗΛΙΟΥ

«Όλα τα μεγάλα γεγονότα που διαδραματίστηκαν την περίοδο 1940-1954 ξαναζωντανεύουν με τη γραφή της Κατίνας Λατίφη.»
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

«Ποιος είπε ότι οι πληγές του Εμφυλίου έχουν κλείσει δια παντός; ... Η μαρτυρία της είναι εστιασμένη στην καθημερινή ζωή των κοριτσιών-μαχητριών του ΔΣΕ, φωτίζει τα πρόσωπα στις σχέσεις μεταξύ τους, πριν από τους καπνούς της μάχης και μετά το τέλος της. Σ’ αυτό το διάστημα όπου κρίνεται ο χαρακτήρας του καθενός, στην αναμονή του επερχόμενου θανάτου.»
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

«Η Λατίφη αναδεικνύει την εμπειρία της με συναίσθημα, αλλά χωρίς μεγάλα λόγια και μελοδραματισμούς, ενώ το βιβλίο της διαβάζεται με ξεχωριστή συγκίνηση.»
ΤΑ ΝΕΑ

«Αποφεύγοντας η συγγραφέας την επίσημη καταγραφή της ιστορίας, μας μεταφέρει στην καθημερινή ζωή των ανταρτών και των μαχητών “από τα μέσα”, εστιάζοντας στην ανθρώπινη

πλευρά των γεγονότων. Η ζωντανή αφήγηση κάνει την ανάγνωση του βιβλίου ιδιαίτερα ελκυστική.»

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ

«Η συναρπαστική ιστορία μιας γυναίκας που πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, ... διώχθηκε, αυτοεξορίστηκε ... μια αφήγηση απενοχοποιημένη και εξαιρετικά τολμηρή.»

MARIE CLAIRE

«Γυναίκες και συναγωνίστριες σαν την Κατίνα Λατίφη έρχονται από πολύ μακριά και πηγαίνουν πολύ μακρύτερα ... Οι πολλές μικρές αφηγήσεις, τα περιστατικά που θυμάται και προφανώς αξιολογεί και εκθέτει στο βιβλίο της, φωτίζουν τα όνειρα και κρατούν άσβεστη την ελπίδα της αλλαγής ... *Τα απόπαιδα* δεν είναι αυτοβιογραφία. Είναι η Κατίνα και οι άλλοι, όλοι μαζί, είναι η ζωντανή ιστορία, αφτιασίδωτη από πολιτικές σκοπιμότητες και στρεβλώσεις. Είναι η αλήθεια και μόνο ... Σπανίως συμβαίνει ο συγγραφέας-πρωταγωνιστής να κοιτάζει γύρω του και να λησμονεί συνειδητά τον εαυτό του, να μη γίνεται το επίκεντρο της δράσης. Σε μια εποχή που η ατομικότητα αποθεώνεται, η Κατίνα μάς υποχρεώνει να την αγαπήσουμε γιατί προτάσσει το “εμείς” γιατί εξακολουθεί να πιστεύει στα συλλογικά όνειρα, γιατί παραμένει πιστή στα οράματα της εφηβείας.»

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

«... Κανένας απ’ αυτούς τους πολιτικοστρατηγικούς αναλυτές δεν εξετάζει τα πράγματα από την ανθρώπινη πλευρά τους. Από ποιους πραγματοποιήθηκε το έπος αυτό; Από ποιους απαρτίζονταν τα τάγματα και οι ταξιαρχίες του Δημοκρατικού Στρατού; ... Μήπως από μολυβένια στρατιωτάκια; Κανένας δεν έχει τονίσει πως το 95% του ΔΣ ήταν χωριατοπούλες και χωριατόπουλα της ΕΠΟΝ και του ΕΛΑΣ. ... Κανένας από τους “μεγάλους” δεν είχε το θάρρος να μας πει πως αυτή η δεκαεφτάρα ή δεκαοχτάρα πολυβολήτρια ήταν ένα κοριτσάκι με τρυφερή ψυχή, γεμάτη επιθυμία για ζωή και έρωτα! Το βιβλίο σου έχει στιγμές αρχαίας τραγωδίας.»

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΡΟΓΚΟΤΗΣ

«Μικρή, ζωντανή, αληθινή, δική της αλλά και του κινήματος ιστορία καταγράφει στο βιβλίο της *Τα απόπαιδα* η Κατίνα-Τέντα Λατίφη. Αξίζει να διαβαστεί απ’ όλους τους Έλληνες, απ’ τους Θεσσαλούς και ιδιαίτερα από τους ανθρώπους της επαρχίας Αλμυρού. Έχουν να διδαχτούν και να ωφεληθούν και οι άλλοτε φοβεροί ιδεολογικοί της αντίπαλοι ...»

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΦΙΔΗΣ

«Την πιο τεκμηριωμένη και αποστομωτική απάντηση στο ερώτημα “Ποιος φταίει για τον Εμφύλιο;” θα τη βρουν οι ενδιαφερόμενοι και προβληματιζόμενοι χωρίς φανατισμούς αναγνώστες [της *Καθημερινής*] στα *Απόπαιδα* της Κατίνας Λατίφη – ένα συγκλονιστικό ντοκουμέντο για τα τραγικά εκείνα γεγονότα της πιο θλιβερής περιόδου της νεότερης ιστορίας μας.»

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤΡΟΥΛΙΑΣ

«Με *Τα απόπαιδα*, απολογισμό της νιότης σου και τραγική τοιχογραφία μιας ταραγμένης περιόδου της ιστορίας μας, εγνώρισα γεγονότα που αγνοούσα. Κατάλαβα κάτι από τον αγώνα, το πάθος και τις θυσίες της “άλλης” πλευράς και γι’ αυτή τη νέα γνώση θα σου είμαι υπόχρεος.»

ΠΕΤΡΟΣ Α. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

«Σε ευγνωμονώ για τη μεγάλη συγκίνηση που μου πρόσφερες ... Ξενύχτησα μερικά βράδια για να διαβάσω *Τα απόπαιδα* και να ζήσω τη δραματική περιπέτειά σου και μερικές από τις

συγκλονιστικές στιγμές του αγώνα του ελληνικού λαού εναντίον του φασισμού και, στη συνέχεια, εναντίον του οργίου των συνεργατών του φασισμού.»
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

«Ζηλεύω την Κατίνα Λατίφη γιατί έζησε την έξαρση, τη συλλογικότητα, το “ένας για όλους και όλοι για έναν” ... Τα δεκαεφτάχρονα κοριτσάκια και αγοράκια της εποχής εκείνης ανέβηκαν στο βουνό και πολέμησαν για την ελευθερία, μη ζητώντας επιβράβευση, δόξα και υλικό κέρδος.»
ΕΛΕΝΗ ΔΙΒΑΝΗ

«... όταν μια γιαγιά και προγιαγιά βάζει και βγάζει τα γυαλάκια της για να σκουπίζει τα μάτια της, δεν είναι εύκολο και να διαβάσει μαζί. Τη δεύτερη φορά όμως που το διαβάσει, μπορεί να αφήνει τα δάκρυά της να τρέχουν γιατί ξέρει τι θα διαβάσει και τι φωτογραφίες θα δει. Και τι νιάτα θα κλάψει. Το βιβλίο σου δεν είναι ούτε μίρλα, ούτε κλάψα. Είναι γεμάτο νιάτα, ζεστό, ζωντανό και, μερικές φορές, κεφάλτο. Γεμάτο από τη χαρά, τη δύναμη, την έμπνευση και την έξαρση της ζωής. Και του αγώνα.»
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ

«Είναι αριστούργημα, είναι ποίημα ... Έχει κομμάτια υψηλής λογοτεχνικής τέχνης, είναι λιτό, απλό, ρέει, με λίγα λόγια λέγονται μεγάλες έννοιες.»
ΣΑΣΑ ΤΣΑΚΙΡΗ

«Είναι το πιο ελικρινές βιβλίο που έχω διαβάσει.»
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ

«Έδωσε πολύ ζωντανά τον αγώνα μας, κανένας άλλος δεν το πέτυχε. Έκλαψα ...»
ΠΑΡΘΕΝΑ ΜΑΡΓΑΡΗ

«Αξεπέραστο! Με πήρες απ' το χέρι και τα ζήσαμε μαζί. Απίστευτο!»
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ

«Αυτό το βιβλίο θα μείνει διαχρονικά σαν ένα απ' τα καλύτερα και μια μέρα θα γίνει φιλμ.»
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ

Η **Κατίνα Τέντα-Λατίφη** κατάγεται από τον Αλυρό Μαγνησίας. Μαθήτρια ακόμη στην Κατοχή, πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση και, στη συνέχεια, κυνηγήθηκε από παρακρατικές ομάδες, φυλακίστηκε κι εξορίστηκε στην Ικαρία. Κινδυνεύοντας να παραδοθεί πίσω στον τόπο της στα χέρια των ταγματασφαλιτών, δραπέτευσε και κατέφυγε στο βουνό, όπου εντάχθηκε στον Δημοκρατικό Στρατό και αγωνίστηκε στις μάχες του Γράμμου και του Βίτσι. Με την ήττα του ΔΣ, πέρασε στις Ανατολικές Χώρες, όπου έζησε την επόμενη δεκαπενταετία, με εξαίρεση τη διετία 1952-54, όταν, ως μέλος της ομάδας του Ν. Μπελογιάννη, κατέβηκε και έδρασε παράνομα στην Αθήνα. Στη Μόσχα, το Βουκουρέστι και το Παρίσι σπούδασε κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες, με ειδίκευση στο διεθνές εμπόριο. Με τον οικονομολόγο Κώστα Λατίφη, παντρεύτηκε και απέκτησε μία κόρη. Τον Αύγουστο του 1974, μετά την πτώση της χούντας, επέστρεψε στην Ελλάδα, επανέκτησε την ελληνική ιθαγένεια που της είχαν στερήσει και εργάστηκε ως διευθύντρια εξαγωγών σε εταιρείες πετρελαιοειδών κ.ά., καθώς και σε αμπελο-οινικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, έως τη συνταξιοδότησή της. Έργα της είναι: *Τα απόπαιδα* (Εξάντας, 1999` β' έκδοση: Αλεξάνδρεια, 2019` γαλλική έκδοση: *Les enfants répudiés de Grèce*, L'Harmattan, 2014), *Πέτρος Σ. Κόκκαλης – Βιοματική βιογραφία, 1896-1962* (Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2011), *Μακρύς ο δρόμος για την Ιθάκη* (Αλεξάνδρεια, υπό έκδοση).